

Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

ILUSTROWANY

Prenumerata mies. zł 90
wysyłka pod opaską zł 95

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 43-42
Telefon międzymiast 36-00 Sekretariat redakcji 19-07
Sekretariat przyjmuje codziennie od godz. 10 do 12

Piątek, dnia 4 kwietnia 1947 r.

Konta: PKO „Zryw“ Nr VI-135; PKO IKP Nr VI-144
Konto bież. Bank Gosp. Spółdz., Bydg., konto 808
Konto bież. Bank Zw. Spółek Zar. w Bydgoszczy

Nr 92

Poufne narady w Moskwie

nie dały spodziewanych rezultatów

MOSKWA (obsł. wł.). Na poufnym posiedzeniu konferencji moskiewskiej, które odbyło się w ścisłym gronie, gdyż każdy z ministrów miał jedynie po 2 doradców i 1 tłumacza, omawiano dalej sprawę odszkodowań wojennych i gospodarcze zagadnienia Niemiec.

Konferowano przez niecałą godzinę, nie osiągając żadnego porozumienia. Zdaniem korespondentów głównym przedmiotem dyskusji była sprawa 2 i pół miliona funtów szterlingów odszkodowań dla Związku Radzieckiego. Istnieje możliwość dojścia do porozumienia, je-

Nowy król w Grecji

Nagła śmierć króla Jerzego. Dymisja gabinetu Maximosa. Zapowiedź władz bezpieczeństwa. Głosy prasy światowej o nowej sytuacji na Bałkanach

ATENY (Obsł. wł.). W Atenach zmarł na udar serca w wieku lat 56 król grecki Jerzy. Następcą został brat jego księża Paweł. Ks. Paweł liczący 45 lat, służył jako oficer w greckiej marynarce wojennej. Po wstąpieniu na tron złożył on przysięgę na wierność konstytucji. Jednocześnie premier Maximos zgłosił dymisję swego rządu. Nowy król polecił mu natychmiast skompletowanie nowego gabinetu, wydając jednocześnie proklamację do narodu greckiego, która kończy się słowami: „Stoimy w walce o zabezpieczenie naszej niepodległości i egzystencji. Wierzę, że zespolonymi siłami walkę tę wygramy“.

Grecki min. bezpieczeństwa oświadczył, że w najbliższych trzech miesiącach pokój w całej Grecji zostanie przywrócony.

LONDYN (Obsł. wł.) Śmierć króla greckiego Jerzego wywołała liczne komentarze w prasie angielskiej i amerykańskiej. Pisma podkreślają, że jest jeszcze za wcześnie, aby snuć wnioski na temat politycznych następstw w Grecji. Król Paweł wolny jest od „nieszczęśliwych skojarzeń“ z przeszłości, jak to miało miejsce z królem Jerzym. Niemniej jednak stosunki wewnętrzne Grecji mogą ulec nowemu zaostrzeniu. Śmierć króla

nie wstrzyma jednak akcji pomocy dla Grecji.

NOWY JORK (obsł. wł.). Sprawa pomocy dla Grecji i Turcji znowu uległa zwłoce. Ustalono, że pomoc ta nie może być udzielona przed pomocą dla krajów zniszczonych wojną, a sprawa ta nie zostanie rozstrzygnięta przed 15 kwietnia br.

Wyspa Madagaskar w ogniu rewolucji

MADAGASKAR (Obsł. wł.) Wybuch na Madagaskarze powstanie rozszerzyło się na całą wyspę. Ze strony rządu francuskiego powzięto środki celem tłumienia powstania. Francuskie jednostki wojskowe zostały przewiezione samolotami w głąb wyspy.

Klasztor na Monte Cassino

RZYM (Obsł. wł.) Ojciec św. Pius XII udzielił swego zezwolenia na odbudowę klasztoru Monte Cassino, który jak wiadomo został doszczętnie zniszczony w czasie działań wojennych.

Niszczenie fortyfikacji na Helgolandzie

LONDYN (Obsł. wł.) W dniu 18 kwietnia flota brytyjska przystąpiła do niszczenia fortyfikacji na wyspie Helgoland. Zburzone zostaną również bazy wypadowe niemieckich łodzi podwodnych. Do akcji ogółem użytych będzie 6.000 ton materiałów wybuchowych.

Samochody pancerne przywracają spokój w miastach niemieckich

BERLIN (obsł. wł.). Demonstracje niemieckie w Zagłębiu Ruhry trwają nadal. Demonstranci powybijali szyby w urzędach brytyjskich władz okupacyjnych i przewracali samochody wojskowe. Wobec interweniujących władz brytyjskich demonstranci przyjęli wrogą postawę. Rozpierzchli się dopiero na widok samochodów pancernych. Demonstracje przeniosły się z Zagłębia Ruhry do innych dzielnic Niemiec.

BERLIN (PAP). Delegaci związków górników Zagłębia Ruhry obradowali wczoraj w Bochum nad tym, czy wszyscy górnicy w całym Zagłębiu Ruhry powinni rozpocząć strajk generalny na znak protestu przeciwko brakowi żywności. Urzednicy brytyjscy oceniają możliwość wybuchu strajku na 50%. Strajk

sił ZSRR zgodzi się na odliczenie od tej sumy urzędów przemysłowych, wywiezionych już do Rosji.

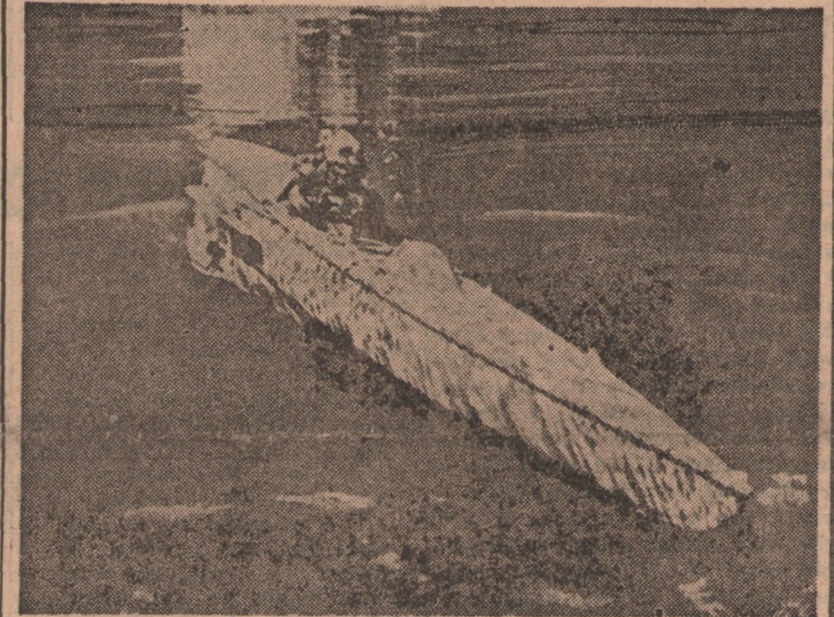
Depesza kondolencyjna Stronnictwa Pracy

WARSZAWA (PAP). Na ręce marsz. Sejmu Ustawodawczego wpłynęła z powodu śmierci posła gen. Swierczewskiego depesza kondolencyjna od prezydium klubu poselskiego Stronnictwa Pracy.

Przymusowa służba wojskowa w Anglii

LONDYN (obsł. wł.). Izba Gmin uchwaliła 386 głosami przeciw 85 ustawie o przymusowej służbie wojskowej. Przeciw ustawie głosowała m. in. grupa „rebeliantów“ Partii Pracy. Postawie ci dowodzili, że siły zbrojne potrzebne są chyba Anglii tylko do poparcia Ameryki w wojnie przeciwko ZSRR, co byłoby błędem polityki brytyjskiej. W obronie ustawy przemawiał min. obrony Alexander.

Śmiercionośny „kajak“

Najmniejszą jednostką angielskiej floty wojennej jest okrętek o kształcie krytego kajaka. Szybka ta łódź, której załogę stanowi jeden marynarz, uzbrojona jest w ukrytą broń o wielkiej sile. Krótko przed osiągnięciem obranego celu maleńka łódź motorowa zanurza się i niezauważona przez swą ofiarę, zadaje jej ciężki w skutkach, często śmiertelny cios. Na zdjęciu moment zanurzania się MSC.

Echa oświadczenia gen. Franco

Falanga niezadowolona

Don Juan krytykuje. Republikanie protestują — jedynie konserwatywni monarchiści ustosunkowali się pozytywnie. Stanowisko Anglii nie uległo zmianie

LIZBONA (Obsł. wł.) Cenzura portugalska skonfiskowała gazety zagraniczne z krytycznymi wzmiankami o niedawnym oświadczeniu gen. Franco.

W sprawie tego oświadczenia zabrakł również głos Don Juan, który twierdzi, że projekt Franco nie jest miarodajny, gdyż brakuje w nim dwóch czynników: wój narodu i jego własnej decyzji. Premier republikańskiego rządu hiszpańskiego, Lopez, bawiący obecnie w Londynie, oświadczył, że plany gen. Franco są trikiem, na który już nikt nie wpadnie.

objałyby 300 tysięcy górników i 170 kopalń. Również robotnicy elektrowni w Kolonii zastanawiają się nad rozpozaniem strajku, co wpłynęłoby na dostawę energii elektrycznej do Francji i Belgii.

W francuskiej prasie lewicowej demonstracje niemieckie wzbudziły wielkie oburzenie. „L'Ordre“ pisze, że pochody uliczne i porzucenie pracy są skandalicznym wybrękiem i celową akcją zwróconą przeciw okupantom. „Liberation“ natomiast czyni władze brytyjskie odpowiedzialnymi za samowolę Niemców i obecny kryzys żywnościowy. Szczególne zdziwienie wywołuje fakt — pisze dziennik — że Anglii tolerują na kierowniczych stanowiskach hitlerowców, którzy sabotują normalny bieg życia.

Brat gen. Franco, będący ambasadorem w Lizbonie, oświadczył przedstawicielom prasy, że nowa monarchia hiszpańska będzie najbardziej liberalną i demokratyczną na świecie.

LONDYN (Obsł. wł.) Prasa angielska i amerykańska komentująca posunięcie gen. Franco stwierdza, iż manewr ten nie postawi Franco w korzystniejszym świetle. Reżim jego przekłęty został przez naród i przekłętym zostanie do końca.

Dwa budżety

Znane nam są już częściowo ale które dane, dotyczące preliminarza budżetowego na rok 1947, który wejdzie pod obrady Sejmu w ciągu miesiąca kwietnia. Ostateczna uchwała Sejmu jest tu tym konieczniejsza, że upłynął już jeden kwartał bieżącego roku budżetowego, i byłoby niebezpieczną anomalią gospodarować dalej w oparciu tylko o przewidywania budżetowe.

Preliminowany na rok 1947 budżet państwowy obraca się w kwotach 185.512.800.000 zł po stronie dochodów i 174.400.509.900 zł po stronie wydatków. Daje to nadwyżkę budżetową w wysokości nieco ponad 11 miliardów złotych. Dla porównania przytoczymy dane preliminarza budżetowego za okres od 1. 4. do 31. 12. 1946 r. Budżet państwowy wynosił wtedy po stronie dochodu 35.868 mil. zł a po stronie wydatków 39.326 mil. zł. Sprawozdanie Ministerstwa Skarbu z wykonania tego budżetu wykazało zamiast preliminowanego deficytu, nieznaczny nadwyżkę dochodów nad wydatkami.

Obecny preliminarz budżetowy jest 5-ciokrotnie wyższy, aniżeli ubiegłoroczny. Nasuwa to mimo woli wątpliwości, czy preliminowane w roku bieżącym dochody są realne, od czego przecież zależy realność całego budżetu. Aby odpowiedzieć na to pytanie, warto w pierwszym rzędzie zapoznać się z preliminowanymi w roku ubiegłym i w roku bieżącym dochodami skarbowymi. W roku 1946 dochody Ministerstwa Skarbu opiewały na 15.525 mil. zł, z czego na podatek obrotowy przypadało 7.900 mil. zł, na podatek dochodowy 3.500 mil. zł i na podatek od wynagrodzeń 1.300 mil. zł. W roku bieżącym, mimo wydatnego obniżenia progresji w podatku dochodowym i wprowadzenia szeregu ulg podatkowych, dochody Ministerstwa Skarbu obliczane są na 74.842.135 tys. zł.

Równie wydatne zwiększenie dochodu przewiduje się dla monopolu, i tak monopol spirytusowy ma dać wpływ w wysokości 26,5 miliarda złotych zamiast 9 miliardów jak w roku ubiegłym, monopol tytoniowy 19,5 miliardów zł zamiast 4,5 miliarda zł; monopol: solny, zapalczany i loteryjny wykazują jedynie nieznaczny wzrost wpływów w porównaniu do roku ubiegłego.

Przedsiębiorstwa państwowe, jak koleje, poczta, PKS, Orbis, Lot, Radio i Film (wyłączając oczywiście przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Przemysłu) — zasilić mają Skarb Państwa dochodami w wysokości 1.871 mil. zł, podczas gdy w ubiegłym roku te same wpływy wyniosły jedynie około 300 mil. zł.

Czy usprawiedliwione są, pomijając pewien proces inflacyjny, jakie przeżywamy, nadzieje naszych skarbowców, na tak znaczny wzrost dochodów, co uzależnione jest przecież albo od zwiększenia dochodu społecznego i ożywienia życia gospodarczego, albo od zwiększenia nacisku fiskalnego drogą obciążania społeczeństwa wysokimi podatkami, lub podniesienia cen produkcji przemysłu państwowego (np. monopolu)? Niewątpliwie debata budżetowa przyniesie w tej sprawie niejedno wyjaśnienie.

NUMER
Wielkanocny
ILUSTROWANEGO
KURIERA POLSKIEGO
o objętości 20 stron druku
ukaze się
w sobotę, dnia 5 kwietnia

Na treść jego złożą się prace czołowych pisarzy polskich z Karnelem Makuszyńskim na czele

Również rewelacją numeru będzie artykuł Ludwika Solkiego pt. „Zapolska, jako aktorka“.

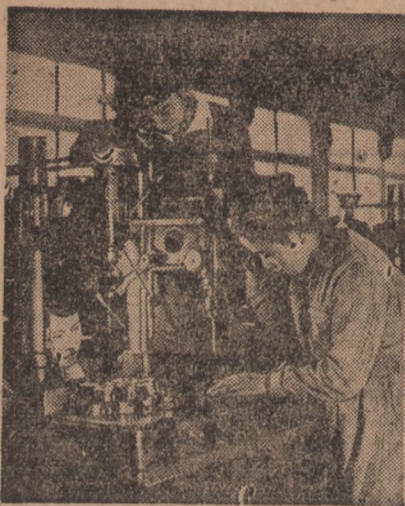
Numer świąteczny „IKP“ będzie ogł. ilustrowany — cenę leg. wyniesie 10 zł.

Hipolit Kończak

Militaryzm japoński

doprowadził do konfliktu na Dalekim Wschodzie

(W 25-lecie konferencji waszyngtońskiej)

Japonia zmobilizowała wszystkie możliwe środki, aby szybciej i łatwiej zakończyć wojnę, której celem było stworzenie tzw. Wielkiej Azji. Powołanych od armii mężczyzn zastępowały w ich pracy przy warsztatach kobiety japońskie.

Polczyn-Zdrój w marcu

Rozbrojenie było jednym z czterech punktów prezydenta Wilsona, celem utrzymania sprawiedliwego i trwałego pokoju. Niemcy zostały częściowo rozbrojone. Traktat Wersalski jednak zakładał, że i inne narody zredukują swe uzbrojenia. Uzbrojenia bowiem uważano za główny powód wojen, a nie za środek do osiągnięcia celu, a więc toczenia i wygrania wojny. Płatnicy podatków szczególnie w Ameryce z oburzeniem przyjmowali ciężary ponoszone na uzbrojenie armii i floty.

Stany Zjednoczone dzierżyły prym wśród innych narodów w ruchu przeciwozbrojeniowym. Zwolowały więc konferencję potęg morskich, których przedstawiciele spotkali się w latach 1919-1922 w Waszyngtonie wraz z delegatami państw, mających swe posiadłości w Azji i na Pacyfiku. Motywem tego spotkania było zastrzeżenie, iż rozbrojenie na morzu nie może być rozważane oddzielnie od sytuacji na Dalekim Wschodzie, bowiem rywalizacja morska potęg Japonii, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych mogłaby doprowadzić do wojny morskiej. A Stany Zjednoczone były w tym szczególnie położeniu, że rozbudowały swą flotę podczas pierwszej wojny światowej do rozmiarów, które równały ją z flotą W. Brytanii, a pozwoliły uzyskać znakomitą przewagę w stosunku do floty japońskiej. Trzeba by szalonych wydatków na dozbrojenie, gdyby wyścigu zbrojeniowego nie dano się ograniczyć. Między Wielką Brytanią a Ameryką nie było pod tym względem żadnych kwestyj spornych, przeciwnie Wielka Brytania uważała za rzecz konieczną równorzędność obu flot. Japonia posiadająca ambicje rozszerzenia swych wpływów w Chinach była naocznie rządzona przez liberalów, gotowych

współpracować z państwami Zachodu.

Doniosłe umowy zawarte na konferencji waszyngtońskiej, miały na celu ograniczenie zbrojeń morskich i zapewnienie pokoju na Pacyfiku i Dalekim Wschodzie. Wielka Brytania i Ameryka postanowiły utrzymać swe floty w równej sile i wysokości, a Japonia i Francja przyjęły stosunek swych flot trzy do pięciu. Dalej postanowiły te mocarstwa przez dziesięć lat nie budować żadnego okrętu liniowego. Japonia zaś, Stany Zjednoczone i Wielka Brytania zobowiązały się nie fortyfikować swych baz i wysp na Pacyfiku. Wszystkie te ograniczenia okazały się bardzo korzystne, ale tylko dla Japonii, która absolutnie umów tych nie respektowała. Słabsza wprawdzie flota japońska, stacjonująca w swych portach macierzystych, z łatwością mogła kontrolować wody Dalekiego Wschodu.

Czołowe mocarstwa morskie ograniczyły rywalizację, ponieważ sytuacja na Pacyfiku, gdzie mocarstwa te miały swe strefy zainteresowań, była ustabilizowana odpowiednimi

handlu na Dalekim Wschodzie. Trzy te warunki obiecywały zabezpieczenie Chin przed inwazją japońską i dawały im możliwość stania się silnym zjednoczonym państwem.

Militaryści japońscy nie byli zadowoleni z ograniczeń jakie nałożyła na nich konferencja waszyngtońska, bowiem chcieli oni mieć wolną rękę na Dalekim Wschodzie oraz dość dużą potęgę do wybijania sobie wolnej drogi do Chin. Gdy w roku 1930 ówczesny rząd japoński zawarł w Londynie ze Stanami Zjednoczonymi i innymi państwami „Paktu Dziewięciu” umowę, ograniczającą także i budowę krążowników i kontrtorpedowców, o czym w mniejszym mierze mówił Traktat Waszyngtoński, to osławieni Dżingości zamordowali premiera Hamaguczi za rzekome „upokorzenie narodu”. Było to pierwsze z rzędu licznych później morderstw politycznych, dokonywanych przez członków tajnej organizacji nacjonalistycznej, która była inspirowana przez klikę militarystów, usuwających w ten sposób każdego, kto im stał na przeszkodzie. Coraz silniej przez armię opano-

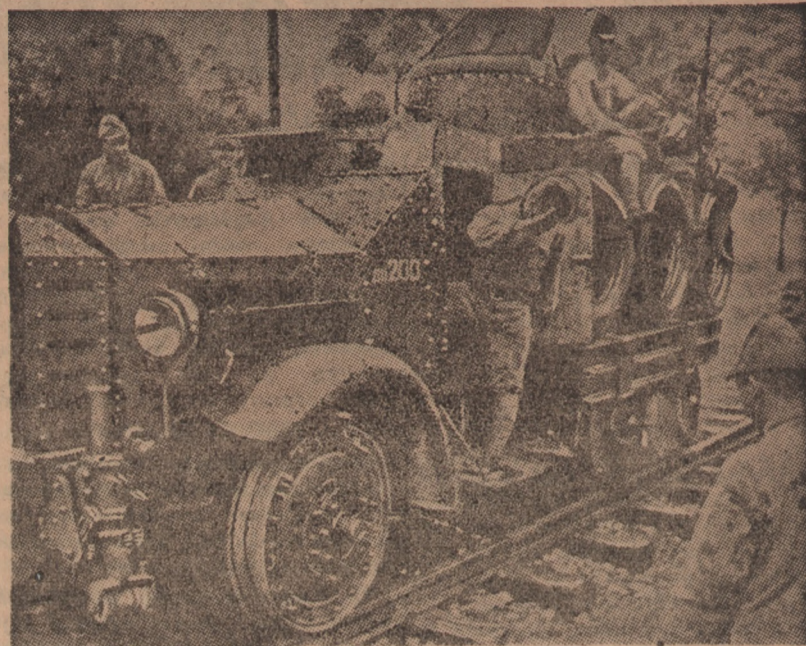
Wojskom japońskim udało się w pierwszym impecie odnieść szereg sukcesów w walce z Aliantami, którzy stracili m. in. najsilniejszą swą bazę na Dalekim Wschodzie — Singapur. Rysunek powyższy, zamieszczony swego czasu w amerykańskim piśmie „Life”, ilustruje atak Japończyków na te kluczowe pozycje obrony państw sprzymierzonych

umowami, Alians anglo-japoński został rozszerzony na Pakt Czterech, do którego — poza tymi dwoma państwami — weszły Stany Zjednoczone i Francja. Zgodzono się wzajemnie respektować swe posiadłości wyspiarskie, a wszelkie ewentualne spory załatwiać pokojowo, na drodze negocjacji. Umowa ta uznała zarazem, bez ograniczeń, prawa japońskie do byłych wysp niemieckich, które Japonia zabrała podczas ostatniej wojny, zwróciwszy wzajemnie za to Chinom dawne posiadłości niemieckie w Szantungu oraz przystąpiła do Paktu Dziewięciu, podpisanego przez wszystkie państwa, mające swe posiadłości na Dalekim Wschodzie. Dalej gwarantowała Japonia, razem z innymi mocarstwami, niepodległość i terytorialną całość Chin oraz otwarto drzwi dla

wany rząd japoński wplątał się w program ekspansji terytorialnej, która przewidywała zdobywanie „ekonomicznej przestrzeni życiowej”. W konsekwencji zajęto w roku 1931 Mandżurię oraz postawiono Chinom agresywne warunki celem pozyskania rynków zbytu i wykorzystania — dla wspólnego dobra — bogactw naturalnych tego kraju, co ostatecznie doprowadziło do otwartej inwazji. Chcąc zdobyć tereny te dla siebie, Japonia zażądała równouprawnienia na morzu, lecz Stany Zjednoczone i Wielka Brytania żądania te odrzuciły. Wobec tego Japonia wysłała notę (1934) oznajmiającą, że paktu, dotyczącego ograniczeń morskich więcej nie odnowi.

Okazało się, że Japonia zlekceważyła wszystkie zawarte uroczyste umowy, dotyczące zachowania pokoju na Dalekim Wschodzie. Aby osiągnąć tam przewagę militarną, Japonia potajemnie ufortyfikowała swe wyspy na Pacyfiku, oraz zbudowała nowe lotniskowce i okręty wojenne w stoczniach własnych od roku 1937 hermetycznie zamkniętych i niedostępnych dla cudzej ciekawości. W tym samym czasie Niemcy się dozbrajali, Japonia przedstawia swój przemysł na produkcję wojenną, dążąc do wystawienia floty równej Stanom Zjednoczonym i Wielkiej Brytanii, oraz uzbrojenia potężnej armii, aby móc wyzwać do rozgrywek w pierwszym rządzie Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię.

Klika wojskowa i ciężki przemysł japoński, które zawładnęły krajem doszły teraz do głosu. Państwa Zachodnie pomyliły się sądząc, że Japonia uzachodniła wszystkie swe zakłady i instytucje. Rząd np. posiadał instytucję monarchii konstytucyjnej i był modelowany na sposób Prus bismarckowskich, ale z zachowaniem doniosłych właściwości japońskich. Cesarz nie rządził za zgodą radców, czyli przedstawicieli ludu, lecz jedynie jako pomazaniec boski.

Samochody pancerne na szynach kolejowych miały ułatwić pochód imperialistów japońskich przez Chiny

Był on bowiem uwielbiany i czczony jako prawowity następca Boga Słońca, zaś jako taki był bez skazy i nie mógł popełnić nic złego. Konstytucja japońska, to podarek cesarza-boga, który stał ponad nią i mógł ją zmieniać każdej chwili, według własnego upodobania, nie będąc nikim i niczym krępowany. Istotnie jakkolwiek cesarz sam rządów nie sprawował, sprawował je bowiem w jego imieniu starzy i doświadczeni mężowie stanu, to jednak on sam o wszystkim decydował.

W obu ciałach ustawodawczych miała armia i marynarka swe stanowiska dominujące. Konstytucja bowiem przewidywała, że dopóki wojsko nie jest reprezentowane przez generałów czy admirałów, wybranych i delegowanych przez dane bronie, żadna uchwała nie może być powzięta. W ten sposób były to rządy dualistyczne, w których armia i marynarka robiły co chciały. Cywilne władze zaś i ministerstwo spraw zagranicznych starało się uniewinniać nieodpowiedzialną nieraz akcję kół wojskowych.

Ale nie tylko w rządzie, lecz i w instytucjach społecznych i ekonomicznych Japonia trzymała się jedną ręką starych tradycyjnych swych zasad a drugą chciwie chwytając za-
bycze techniczne Zachodu, w myśl których urzędowała swój przemysł i maszynę zbrojeniową. To mixtum compositum starego i nowego świata, tak świetnie dokumentowane w

strojach narodowych i europejskich, oraz budowach, odtworzonych według wzorów krajowych i duchowo im obcego Zachodu, najlepiej ilustrowało niezgodność i fałsz w japońskim życiu politycznym i prywatnym. Zubożałą ludność miast i wsi wciągnięto do wojska dla zdobycia nowych rynków zbytu i źródeł surowcowych dla przemysłu japońskiego, będącego własnością niewielu tylko rodzin.

O ile faszyzm, który można określić różnorodnie, oznacza między innymi rządy wojskowe mniejszości, które okupują władzę w swych republikach, to Japonia była najprawdziwszym państwem faszystowskim. Jej rządy wojskowe sięgały aż 12-tego wieku. Wszelka opozycja wobec nich, w obecnym stuleciu została wyeliminowana dzięki przeobrażeniu Szinto religii państwowej, powstałej dawno temu przez uwielbianie bogów naturalnych i żywych w patriotyczny kult czczenia cesarza jako boga.

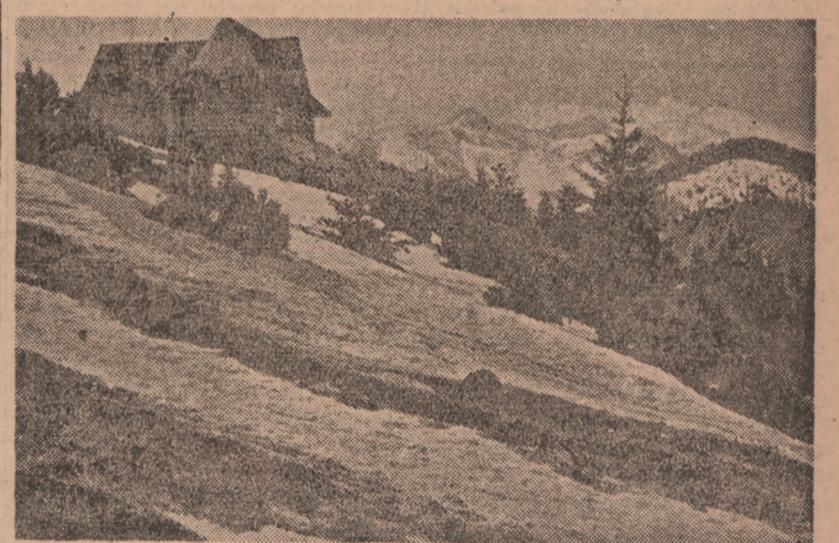
W religii tej lud znał tylko jedno bóstwo, któremu składał hołdy — cesarza! A jedynym marzeniem i celem dla zwykłego śmiertelnika było móc polec za swego cesarza, a potem zostać wciągniętym na listę bohaterów w szeregi innych poległych od stuleci żołnierzy. Lista ta umieszczona była w świętej Skrzyni Jasukuni, którą cały naród czcił jako relikwię narodową.

W Tatry na Święta Wielkanocne

Zakopane, w kwietniu Rozpogodziło się niebo nad Zakopanem i ciemne chmury uszły z horyzontu. Uśmiechnęło się słońce do znękanym mieszkańcom i stało się gwarno w podtatzańskim uzdrowisku.

Zginał śnieg, otrząsnęło się miaz-

głomniejszy znaczenie jego, jako uzdrowiska ulotniły się. Trzeba przyznać, że są tutaj pewne braki o których nikt nie pragnie milczeć. Zdej-
ją sobie z tego sprawę samymi mieszkańcy i biorą się gorliwie do pracy. Obecnie wraz z uchyleciem go-

Przedwiośnie w Tatrach

sto i zaczęło zaprowadzać u siebie porządku. Hotele, pensjonaty, domy wypoczynkowe i domki góralskie czekają na rzesze gości i turystów. Tylko Tatry śniegiem owiane kapiają się w słońcu radosnym.

Na Kasprowym czeka na Ciebie słońce, które osmalił cię na brąz, czeka na Ciebie śnieg i emocjonująca jazda w dół. Czekają na Ciebie wiosna przyroda a w Zakopanem. Przedwczesne horoskopy złych duchów Zakopanego, co starały się

różdżki, rozpoczął się niebywały ruch gości.

Zakopane zdaje egzamin wobec przeogromnych przemian społeczno-politycznych. W pierwszym rządzie staje się ośrodkiem wypoczynku mas pracujących.

W ciągu dwóch lat różnie bywało, były dni kłeski, jak i też dni powodzenia, lecz cierpliwość i praca stwarzają cuda. W zimowym sezonie nie można było pochwalic się sukcesami (Ciąg dalszy na str. następnej).

Na drodze japońskiego imperializmu stanęły Stany Zjednoczone. Chcąc usunąć przeszkodę w osiągnięciu celu, postanowiła Japonia zniszczyć najsilniejszego swego wroga podstępem. Zdjęcie powyższe ilustruje zdra-
dziecki nalot bombowców japońskich na Pearl Harbour. Za gestą zasłoną dymu tonie pancernik USA — Arizona

Araby i Appaloosy

najwspanialsze rasy koni amerykańskich

Zdawało by się, że w XX wieku, a więc w czasach bezwzględnej panowania motorów — koń stanie się przeżytkiem, rekwytem przypominającym dawne, zapomniane dzieje. Wystarczyła jedna wojna, aby zaprzeczyć temu przypuszczeniu.

Dzisiaj jest znowu koń potrzebny w gospodarstwie domowym, pełni służbę w mieście, jest nadal celem zainteresowań rozsianych po całym świecie miłośników „derby”.

Gdy będziemy kiedykolwiek oglądali na ekranie filmy, których akcja rozgrywa się w Meksyku czy Teksasie, to zauważymy, że zawsze poważną rolę odgrywają w nich konie. Ameryka Północna słynie z hodowli dwóch bardzo kraciawo odrębnych ras końskich: — pełnej krwi arabskiej i koni górskich. Z tych

wierzchowiec Jerzego Washingtona z okresu wojny, był arabskim pełnej krwi sprowadzonym z Anglii.

Aby podtrzymać rasę, sprowadzano nawet konie z Egiptu i Anglii i dzisiaj USA posiada ponad 1100 rasowych arabsów.

L. W. Van Vleet, właściciel jedynej w swoim rodzaju największej ranczy arabskiej w USA, położonej koło Boulder w Colorado, dowiódł, że konie te wyhodowane na wysokości 8.600 stóp są b. silne i mają doskonale rozwinięte płuca. Najpiękniejszym koniem na świecie był „Patrician Zarife”, ur. w roku 1928, wyhodowany przez księcia Mohamed Ali z Kairu, a sprowadzony do USA w roku 1932. Najświatniejszym natomiast arabskim, stanowiącym własność Lady Wentworth był „Skowronek”.

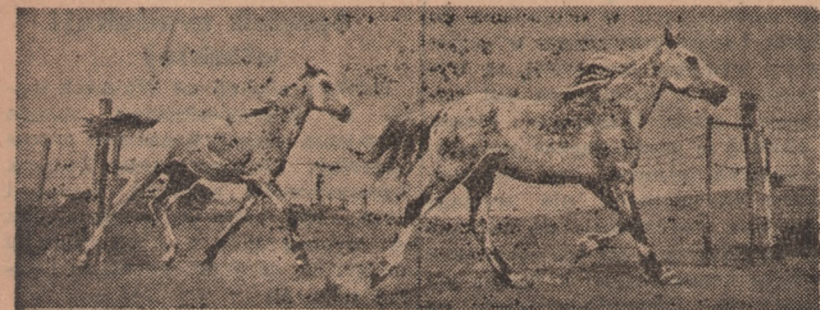
Na wysokich szczytach Continental Divide wyrósł nowy współzawodnik — „Barek”, ur. w roku 1938. Dla tego konia jest drobnostką wspiąć się na sam szczyt góry, niosąc na sobie ciężar 275 funtowy.

Duże araby tracą często niektóre z charakterystycznych cech swej rasy. Typowy koń arabski ma klinowatą głowę, mały nos, płaskie czoło, szerokie szczęki, oczy osadzone nisko i szeroko, prawie pośrodku głowy oraz stosunkowo dużą czaszkę. Ma o jeden krąg łędźwiowy mniej niż inne rasy końskie, co wytwarza krótki, silny grzbiet. Ma też mniej kręgow w ogonie, osadzonym na wysokim zadzie z dużą odeśną. Żebra rozłożone są szeroko i głęboko, kolana, pięciny, ścięga i kopyta duże, budowa kości zwięzła, objętość żołądka mała. Dlatego arab potrzebuje stosunkowo niewiele pożywienia i z łatwością przystosuje się do gorszej paszy.

Arab wyróżnia się tylko w stępie, klusie i wolnym galopie. Kolor sier-

Pełnej krwi młody arab, przed nim Appaloosy.

Konie Appaloos na ranczy w Kolorado

ostatnich najciekawszym jest koń górski, zwany Appaloos, spopularyzowany w piosenkach cowbojskich. Tych koni jest bardzo mało na świecie. Stan Oregon w USA słynie z hodowli tej rasy. W r. 1806 Indianie hodowali olbrzymie stada tych koni na górzystych terenach niedaleko rzeki Pelouse. W roku 1938 powstał nawet Appaloosa Horse Club, którego głównym celem było roztoczenie należytej opieki nad tym rzadkim zwierzęciem.

Według relacji tego klubu, znalezione nawet rysunki koni Appaloos pochodzące sprzed 5000 lat przed Chr. Natrafiono na pewne dane, według których uchodzić może nawet za pewnik twierdzenie, że konie te przed 3000 lat były rozpowszechnione w Chinach i Grecji.

Król Yemenu miał ich mieć aż 80.000 sztuk, zaś Kalif Motassem 13.000. — Ojczyzną tego konia są brzozy Afryki Północnej i Erytrei. Do Hiszpanii dotarły za czasów panowania królowej Izabeli protektorki Krzysztofa Kolumba. Dzięki wyprawom ekspedycyjnym naukowym czy kupieckim, dotarły Appaloosy do Ameryki Północnej.

Arystokrację końską stanowią bezwzględnie pełnej krwi araby. Dużo pisano o wielkim arabskim ogierze, wierzchowcu Napoleona podczas kampanii moskiewskiej. Arab „Godolphin”, sprowadzony do Anglii w roku 1761 był protoplastą trzech linii koni pełnej krwi, które wygrały angielskie derby w ciągu 127 lat bez przerwy. „Magnolia” słynny

za którego rząd rosyjski oferował właścicielce aż 25.000 dolarów. Wszystkie konie, których potomkowie znajdują się obecnie na ranczy Van Vleeta były szampionami międzynarodowymi.

Czystka na uniwersytetach w Argentynie

LONDYN (Obsl. wł.) Na skutek przeprowadzonej na zarządzenie prezydenta Argentyny czystki na uczelniach, zwolniono ogółem 2.000 profesorów uniwersytetów i szkół średnich.

Kto jest właścicielem jachtu Hitlera

LONDYN (ZAP). — Dawniejszy jacht Hitlera „Świerszcz” zakupił Jerzy Arida, fabrykant z Syrii. Jacht zarejestrowano w Londynie, a załogę przyjęto w Hartlepoolu. Jacht odpłynął już do Gibraltaru, gdzie oczekuje go nowy właściciel.

Faszyści w Anglii

MOSKWA (obsl. wł.). Angielska Liga Faszystowska Mosley'a wyda wkrótce szereg publikacji propagandowych oraz własną gazetę. Do tego czasu drukarze brytyjscy odmawiali wykonania zamówień Mosley'a, obecnie dopięli on swego celu.

Traktat w Warszawie

Znamienna odezwa Rady Narodowej Polaków we Francji

OBYWATELE!

Polski Związek Zachodni wezwał wszystkie ośrodki polskiego życia narodowego do wyrażenia swej woli poparcia inicjatywy Rządu w sprawie podpisania traktatu z Niemcami w zniszczonej przez nich stolicy naszego kraju — w bohaterkiej nieśmiertelnej Warszawie.

RODACY!

Nie ma Polaka, który nie powita z radością tej inicjatywy naszego Rządu. Podyktowanie Niemcom warunków pokoju w Warszawie w miejscu najpotworniejszych ich zbrodni — będzie świadectwem, że zjednoczone i zwyciężskie demokracje pragną uczynić wszystko, aby Niemcy nie stali się znów groźbą dla swoich sąsiadów.

W odpowiedzi na apel Polskiego Związku Zachodniego RNPF wzywa wszystkich Polaków na wychodźstwie do podpisywania list petycyjnych o swardzie traktatu pokojowego z

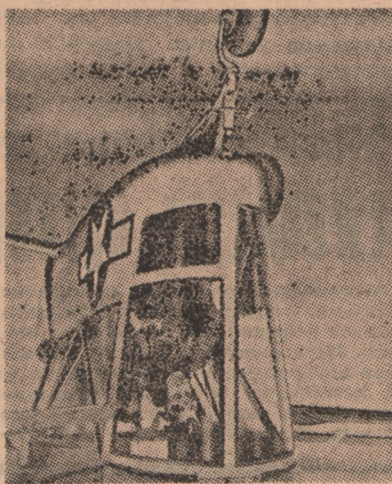
Niemcami w Warszawie. Podpisane listy petycyjne zostaną przesłane na ręce czterech ministrów spraw zagranicznych, obradujących w Moskwie.

Na listach tych nie może zbraknąć podpisu ani jednej Polki, ani jednego Polaka na wychodźstwie, które zespoli się z krajem w głośnieym a sprawiedliwym żądaniu zjednoczonego narodu.

Aby głos Polonii we Francji rozległ się potężnym echem, apel do wychodźstwa o podpisanie list petycyjnych winien być wydany wspólnie przez wszystkie organizacje polskie na emigracji, bez względu na to czy należą one do Rady Narodowej, czy też nie.

Głos naszego narodu będzie z tym większą wysłuchany uwagą, jeśli będzie głosem WSZYSTKICH Polaków, zjednoczonych we wspólnej myśli i wspólnym dążeniu do zapewnienia szczęśliwej przyszłości naszemu krajowi.

Gdzie padł pocisk artyleryjski?

Najnowszym samolotem obserwacyjnym lotnictwa Stanów Zjednoczonych AP jest „Boeing L-15 A”. — Właściwością tego samolotu o zwiastującej pod skrzydłami „gondoli” są nadzwyczajne możliwości dla obserwatora, niekrępowanego z żadnej strony przezroczystymi ściankami „gondoli”. „Boeing L-15 A” jest przeznaczony dla służby wywiadowej wojsk lądowych. Zadanie swe samolot ten spełnia z nadzwyczajną dokładnością i niezawodnością, umożliwiając przez stosowanie w locie bardzo małej szybkości. Obserwator samolotu bez trudu stwierdza celowość i skuteczność artylerii „wstrzelującej się”. Zadanie pilota ułatwione jest ruchomym siedzeniem

Odkrycie nowych złóż w Południowej Afryce

Złoto... złoto...

Metal, który stanowi o dobrobycie ludzi i państw

Poszukiwacze złota w naszych czasach nie mają nic wspólnego z pionierami, którzy w zeszłym stuleciu kilofem i motyką wydzielali złoto w Eldorado. Dzisiaj rozpoczyna się praca od badania terenu, badania reakcji podłoża na fale elektryczne, a ostatnio nawet wywoływania sztucznego trzęsienia ziemi, aby spowodować wydobyć na powierzchnię pokłady ukrytych pod jej skorupą. Dopiero gdy rezultaty takich poszukiwań wstępnych okazały się dodatnie, rozpoczyna się wiercenie szybu. Szyb próbny, głębokości tysiąca metrów, kosztuje bagatelkę, bo „tylko” pół miliarda franków.

Od szeregu miesięcy, wiercenia dokonywane na nowych terenach złotonosnych Odendaalsrust w Oranie (Połud. Afryka) nie dawały żadnych rezultatów. Naczelnym inżynierem co tydzień posyłał do prezydenta koncernu Western Holdings w Londynie, kabeł tej samej treści:

„REZULTAT NEGATYWNY, CZY WIERCIEĆ DALEJ?”

Z każdym razem otrzymywał tensam rozkaz: „Wiercieć dalej!” Sonda przekroczyła już tysiąc metrów głębokości. Wreszcie pewnego dnia triumf: na głębokości 1176 m odkryto żyłę złota o niezwykłym bogactwie. Pierwsze próby wykazały obecność 1 kg. 378 g złota na tonę minerału. Jest to wynik fantastyczny, gdyż o 32 razy wyższy niż najlepsze dotychczasowe rezultaty. Szerokość żyły dotąd zbadana wynosi wprawdzie tylko 46 cm, lecz poprzednie badania pozwoliły na stwierdzenie z niezachwianą pewnością, że cała okolica obejmująca około 18 km kw. zawiera pokłady złota.

Jeśli wyniki te potwierdzą się, jakie to będzie miało skutki w gospodarce świata?

BOMBA NA GIEŁDZIE LONDYŃSKIEJ

Pierwsza wiadomość o odkryciu spowodowała dawno nienotowaną zwyczaj kursów akcji wszystkich południowo-afrykańskich kopalni złota. Akcje Western-Holdings podskoczyły w dwóch dniach z 70 na 110 punktów. Agenci giełdowi byli wprost oblegani przez publiczność, żądającą kupna tych akcji.

Równocześnie zaś w tych krajach, gdzie złoto jest przedmiotem handlu na wolnym rynku, to jest na Bliskim Wschodzie od Libanu do Egiptu cena jego spadła w ciągu jednej doby o 12 do 15 procent. To zjawisko nie ma w sobie nic zadziwiającego. Ci wszyscy, którzy upojeni są mistyką złota i widzą w nim jakiś cudowny metal, zapominają, że złoto jest tylko towarem, jak wiele innych, że powiększenie więc ilości tego towaru momentalnie powoduje spadek jego ceny. Lecz te dwa natychmiastowe rezultaty należą do dziedziny spekulacji. Dla gospodarki narodów, ważniejszą jest kwestia wpływu nowych pokładów złota na i tak już nadwężone finanse państw. Tutaj trzeba przypomnieć, że

ZŁOTO OD PIERWSZEJ WOJNY ŚWIATOWEJ NIE JEST NIGDZIE PODSTAWĄ WALUTY.

Gdyby przed 1914 rokiem na rynku np. francuskim zjawiała się dodatkowa spora ilość złota, Francja mogłaby od razu wypuścić na rynek odpowiednią ilość banknotów, bez żadnej obawy inflacji. Przez to zaś podniosłaby się aktywność gospodarcza kraju, gdyż ceny zaczęłyby zwyżkować.

Jak wiadomo, w tych czasach każdy banknot mógł być wymieniony na złoto. To też ilość banknotów w obiegu była określona zapasem kruszcu w banku emisyjnym. Od te-

go czasu jednak wiele się zmieniło. Żaden kraj nie wymienia swych banknotów na złoto. Drukuje ich taką ilość jaką mu potrzeba, bez oglądania się na zapasy złota w skarbcu. W tych warunkach wprowadzenie do jakiegokolwiek państwa nowego miliarda w złocie nie miało by żadnego bezpośredniego odbicia w ilości pieniędzy, ani w cenach. Jednakże ten dopływ podzielałby zawiąnie na handel zagraniczny tego kraju. Nie trzeba bowiem zapominać, że w stosunkach między narodami złoto posiada w dalszym ciągu pierwszorzędne znaczenie. W myśl prawa ekonomicznego, w handlu międzynarodowym

TOWARY WYMIENIAJĄ SIĘ ZA TOWARY.

W braku innych towarów nadających się do eksportu, trzeba za przywóz płacić złotem. We Francji np. we wrześniu 1939 r. zapas złota wynosił 2.700 ton. W sierpniu 1944 roku spadł do 2.000 ton. Obecnie worek złota francuskiego zaczyna „świecić dnem”, gdyż zawiera jedynie 800 ton kruszcu. Resztę zjadł przywóz Francji w ciągu pierwszych 18-tu miesięcy po uwolnieniu.

Nowo odkryte złoto znajduje się w kraju, należącym do strefy funta szterlinga. Toteż w razie, gdyby nadzieje związane z tymi pokładami się sprawdziły, złoto poszło by do Anglii, ułatwiając znacznie jej odbudowę gospodarczą. Koniec końcem znajdzie się jednak w Stanach Zjednoczonych, jedynym państwie zdolnym obecnie do masowego eksportu.

Ameryka posiada już złota za 20 miliardów dolarów, co pozwala jej m. in. na odgrywanie roli bankiera narodów.

LOKATA „Z OJCA NA SYNA”?

Przewidywane znaczne zwiększenie ilości złota na świecie i wielka niewiadoma, jaką jest radziecka produkcja tego kruszcu, pozwalają na wysunięcie następującego wniosku: o ile złoto w okresie powojennego porządkowania gospodarki świata może być uważane jako tymczasowa lokata (lecz szkodliwa dla państwa), o tyle złoto nie może w żadnej mierze stanowić, jak sądzą niektórzy, lokaty zapewniającej danej rodzinie spokojne życie przez jedno, dwa lub trzy pokolenia.

Trzeba sobie powiedzieć jasno, że takiej lokaty „z ojca na syna” w XX wieku nie ma i nie będzie. Nikt dzisiaj nie może powiedzieć z pewnością, że jego syn czy wnuk będzie mógł pędzić spokojne życie, ponieważ urodził się w mającej rodzinie.

